

କବିତା

ପ୍ରିୟମଦ୍ଦା

ଅମିତ ରଞ୍ଜନ ମହାପାତ୍ର

ସବୁ ରହସ୍ୟ ଖୋଲିଦେଖା ବି ଠିକ୍ ନୁହଁ
କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖ ଗୋପନ ଥିଲେ ସୁନ୍ଦର
ଗଭାର ଦୁଃଖ ଜାଣେ ଖୋଲିଦେଖି
ମୁକ୍ତ ପାଇ ମାର୍ଗ,
ଡେବେ ରେଇ ଆଶାରେ
ବସି ନ ରହି ସୁନ୍ଦରା ପରି
ନିର୍ମିତ ହେବା ଧର୍ମକୁ
ଅଭ୍ୟାସ କରିବାର ଜଳ।

ତା ଗାଲାର ଭର୍ତ୍ତରେ
ଅନେକଙ୍କ ନିଦ ଓ ନଷ୍ଟ ଦୁଇଯାଏ... !

ମୋର କିନ୍ତୁ ଦେବାର ନଥାଏ
କି ଫେରେଇବାର
ଦ୍ୱାରା ସେ ନେବା ବାହାନାରେ ଆସେ
ମୁଁ ଅନ୍ଧରେ ଥାଏ,
ସେ ଆକୁଳ ଯାଏ
କିନ୍ତୁ ନନ୍ଦାଶବ୍ଦ ପରି
ମୋ' ପାହା କପାଳର ଭାଗ୍ୟ
ହେଲେ, କିନ୍ତୁ ପରି ନନ୍ଦମୁକ୍ତ
ନୁହଁ ଶବ୍ଦ।

ହେଲେ ହେଲେ ପରିଦିବାକୁ ବାଧ କରେ
ମୁଁ ମୋ' ପରିଦିବାକୁ ବାଧ କରେ
ଆହୁର ପ୍ରକଳ୍ପ ହୁଏ
ପବନ ପ୍ରକାର କରେ ପ୍ରେମ ପାପ
ଆମ ପୃଥିକ ହେବାର ଦୃଶ୍ୟ
ଦେଖୁବା ପାଇଁ
ସବୁ ପ୍ରାଣିନାପଥ ଶେଷରେ
ଦୁଇଥାଏ ପୃଥିକ।

ମୋ: ୯୮୭୩୭୩୪୪୩୮

ତିନୋଟି ମିନି କବିତା

ବିଜୟ କୁମାର ନାୟକ

ଅଚୀତ

ଏବେ ମୁମେ ଗୋଟିଏ
ବିଦ୍ୟାରଥବା ସମୟ।
ହଜିଯାରଥବା ଶିଶ୍ଵୀ ଜୀବନାଥର
ଏକ ମୁହଁର ଜଳିବି।
ମୁହଁର ସୁଧ ପାଦଚିହ୍ନରୁ
ଏବେ ମାତ୍ରିବସିଲେଖି
ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ପାଦଚିହ୍ନମାନେ
ସମପ୍ରେ ମୁହଁତିନି
ସମୟ ପ୍ରୋତ୍ତରେ କେମିତି
ବଦଳିବାଏ ମୁହଁର ଠିକଣା।

ମୋ: ୯୪୩୭୦୭୩୪୦

ପରିଣତି

ହରକୁଷ ଦାଶ

ମୁମେ ଏକ ଅନେକ ଦିନ ହେଲା
ମାତ୍ରା ନାହିଁ କି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ
ବର୍ଷ ବର୍ଷ ହେଲା ସମୟ
ଦିବିକାର ତାଣେ
ମୁହଁର ମୁହଁର ପାଦଚିହ୍ନରୁ
ଏବେ ମାତ୍ରିବସିଲେଖି
ମୁଖ୍ୟ ମୁଖ୍ୟ ପାଦଚିହ୍ନମାନେ
ସମପ୍ରେ ମୁହଁତିନି
ସମୟ ପ୍ରୋତ୍ତରେ କେମିତି
ବଦଳିବାଏ ମୁହଁର ଠିକଣା।

ମୋ: ୯୪୩୭୦୭୩୪୦

ବିରହ

କେହି ମୁହଁର ଦେଖିଛନ୍ତି।
ଆଖିର ମୁହଁରେ, ଛାତ୍ରି କେମିତି
ମୁହଁ ପାଇଁ ରକ୍ତ ଦୂର୍ଥାଏ।
କାହାରୁ ମୁହଁତି
ଛାତ୍ରି କୋରି ହୋଇଯାଉଥିବାର ଶବ୍ଦ।
କେହି ପଢ଼ିପାରିଛନ୍ତି
ଥର ଥର ଶୁଖିଲା ଡେକ୍କୁ
ମୁହଁର ଏକାଠି କରିପାର
ଆଖିର ଶତ ସହସ୍ର ମୋହ
ଛାତ୍ରିରେ ସାତ ଦରିଆର ପାଣି।

ମୋ: ୯୪୩୭୦୭୩୪୦

ମାନ୍ୟମୂଳକ ପାତାଳ

ପ୍ରିୟମଦ୍ଦା

ଥିଲା ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ବନ୍ଧନ। କବିତା, ଗୀତ,
ମାନ୍ୟ, ଉପନ୍ୟାସ, ପ୍ରବନ୍ଧ ଏବଂ ଜୀବନା
ସମେତ ଶିଶ୍ଵ ସାହିତ୍ୟରେ ସେ ପଚାଶରୁ ଉର୍ଧ୍ଵ
ପୁଷ୍ଟ ରଚନା କରିଯାଇଛନ୍ତି। ଆକାଶବାଣୀର
ସାହିତ୍ୟପ୍ରାସୁ ଗାନ୍ଧିକାର ଭାବେ ଅନେକ ରାତ
ରଚନା କରିଯାଇଛନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଆମ୍ବାଜୀବନୀ “ହଜିଲା
ଦିନ” ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସହ ତାଙ୍କାନା ପାରିଯାର୍ଥିକ
ପରିଷିତି ଉପରେ ବିଶେଷ ଆଲୋକପାତ କରେ।

ନିଜ ରଚନା ଦ୍ୱାରା ସାମାଜିକ ସାହିତ୍ୟରେ ଉପରେ ସେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି। କିମ୍ବା, ବିଶେଷକରି ପରିମା ଡେଶାର ଜନଜୀବନ,
ପାତାଳର କଲାସ୍ଥୁତିର ଖେଳ ସହ ଥିଲା ଦର୍ଶନ,
ଥିଲା ଆବେଦନ। ଆମ କି ମୁହଁର ଥିଲା ତାଙ୍କ ଭାବୁ
ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଶୈଳୀ! ମୁହଁ ନିଆଗା, ହୁଏ ମିଳା।

ମନ୍ଦିରର ବିଶେଷ ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି। ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସହ ତାଙ୍କାନା ପାରିଯାର୍ଥିକ
ପରିଷିତି ଉପରେ ବିଶେଷ ଆଲୋକପାତ କରେ।

ମନ୍ଦିର ଚରଣ ବିଶ୍ୱାଳ

(୧୯୩୪-୨୦୨୨)

ସମ୍ମାନପୂର୍ବ ବିଶ୍ୱାଳିଯ ରଚନାରୁ

ପାତାଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପାତାଳି

ପାତାଳ କିମ୍ବା ପାତାଳି

ପାତା

